

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 031 108/99-4041
Signatura: bc3ns101

Oblastní pracoviště č. 02 Střední Čechy
Okresní pracoviště Mělník

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Zvláštní škola Mělník, Seifertova 179, 276 01 Mělník
Identifikátor ředitelství:	600 047 822
IZO:	047 011 297
Ředitelka školy:	Mgr. Miroslava Jalůvková
Zřizovatel:	Město Mělník, Náměstí Míru, 276 01 Mělník
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Mělník, Tyršova 105, 276 01 Mělník
Termín inspekce:	16. - 21. dubna 1999
Inspektoři:	Mgr. Jiřina Veselá
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za školní rok 1997/98, třídní knihy, třídní výkazy, rozvrh hodin, informační výpis ze sítě škol, předškolních a školních zařízení ze dne 1. září 1998, školní řád, hospitační záznamy ČŠI, výběr žákovských knížek a sešitů.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Zvláštní škola má ve vztahu k počtu tříd (12 tříd ZvŠ, 3 třídy PŠ, 1 třída přípravného ročníku) a žáků (celkem 175 žáků) odpovídající prostorové podmínky. Jednotlivé učebny svojí velikostí vyhovují stávajícím počtům žáků (6 - 13 žáků ve třídě). Většinou je učební prostředí podnětné, někde chybí smysl pro detail (stav výzdoby, ukázky dětských prací). Materiálně technické podmínky umožňují dobře plnit zvolené vzdělávací programy. Vybavenost učebnicemi a texty je dostačující. Pomůcky jsou nakupovány s rozmyslem, jsou postupně inovovány. Používané učebnice jsou aktualizované, odpovídají vzdělávacímu programu. Podmínky výuky byly sledovány v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, občanská výchova a pracovní vyučování.

Kromě učebnic, pracovních sešitů, doplňkové četby (žakovská knihovna má 280 titulů) využívají učitelé ve výuce českého jazyka, dalších pomůcek jako například nástěnných souborů - vyjmenovaná slova, druhy slov, materiálů pro žáky s poruchou učení,

audiokazety. Videokazety, mapy, literatura s odborným zaměřením (např. encyklopedie, historická literatura) mohou být využívány v hodinách dějepisu, občanské výchovy. Pomůcky pro matematiku - počítadla, obrazové soubory, soubory na procvičování barev, geometrických tvarů, kapesní kalkulatory. Učitelé používají pomůcky též vlastní výroby. Pro výuku pracovního vyučování má škola velmi dobré podmínky - kvalitně vybavené školní dílny, cvičnou kuchyň, pracovnu dívek, školní pozemek..

Didaktická technika je funkční, moderní, ve výuce je používána. K vedení agendy školy a účetnictví slouží dva počítače.

Prostory a vybavenost školy jsou funkční a kvalitní, odpovídající vzdělávacímu programu, didaktická technika, učebnice, učební texty jsou ve výuce používány. Úroveň materiálně technického zabezpečení výuky je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Ustanovení režimu, školní řád a řady odborných pracoven pamatují na ochranu zdraví žáků. Se základními bezpečnostními pravidly jsou děti seznamovány vždy na začátku školního roku. Při účasti na jednotlivých akcích mimo školu jsou znovu aktuálně poučeny a upozorněny na konkrétní nebezpečí. Dokladem jsou zápisy v třídních knihách. Kniha úrazů je podrobně a přesně vedena - v letošním školním roce je zaznamenáno osm drobných úrazů bez následné absence žáků.

Rozvrh hodin a přestávek je stanoven a dodržován. Délky tří přestávek jsou se svolením MŠMT ČR prostřednictvím školského úřadu ze dne 15. září 1998 kráceny o pět minut. Sestavení rozvrhu hodin některých tříd nesplňuje úplně všechna psychohygienická pravidla. Nedostatky byly zaznamenány např. v umístění hodin tělesné výchovy na první či druhou vyučovací hodinu ve třídách 3., 4., 5., 6., 8. A, 9. A, PT 1 a PT 2.

Stravování žáků je zajišťováno ve všech třech školních budovách, pro děti v ul. Žižkova a v Rousovicích je zajišťována pro zájemce též svačina, dětem v přípravném ročníku je poskytována zdarma.

Pracovní místa žáků jsou vybavena žakovským nábytkem odpovídajících antropometrických rozměrů. Světelné a tepelné podmínky ve třídách jsou vyhovující.

Úroveň výzdoby prostředí chodeb je kvalitní, vkusné, tvoří ji především práce žáků.

Ve všech prostorách školy je udržován pořádek a čistota.

Psychohygienické podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

V době inspekce odjíždělo šest učitelů s žáky do školy v přírodě. Ze 14 hospitovaných hodin bylo 79 %, tj. 11 hodin odučeno učiteli s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, dvě hodiny vyučovali učitelé pouze s pedagogickou způsobilostí, jedna učitelka je bez odborné a pedagogické způsobilosti - v současné době studuje Filosofickou fakultu v Praze. Kladně je hodnoceno zřízení funkce dvou romských asistentek a dále pomocné vychovatelky pro tělesně postiženou žákyni. Jejich práce je pro školu přínosem. O dalšího romského asistenta škola prostřednictvím Školského úřadu v Mělníku žádá MŠMT.

Pedagogický sbor je zkušený, ve velké míře plně kvalifikovaný, stabilní. Vzhledem ke sledovaným předmětům jsou personální podmínky hodnoceny jako nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Z kontroly povinné dokumentace a z hospitační činnosti je zřejmé, že realizace učebního plánu sledovaných předmětů je v souladu s deklarovanými programy, učební osnovy jsou plněny.

V plnění učebních plánů a osnov sledovaných předmětů nebyly shledány nedostatky.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hodnocení úrovně vychází z počtu 14 hospitovaných hodin. Jednotlivé hodiny byly posuzovány především z hlediska plnění stanovených cílů, činnosti žáků při vyučování, organizace a efektivitě, použitých metod a forem výuky, atmosféry v hodině, úrovně komunikace mezi učitelem a žáky, využití pomůcek.

Blok společenskovedních předmětů (český jazyk, dějepis, občanská výchova)

Probírané učivo odpovídalo osnovám vzdělávacího programu. Výuka nesla kladné znaky humanizace, učitelé přistupovali k žákům individuálně, ve třídách vládla povzbuzující školní atmosféra. Vyučovací hodiny byly většinou dobře organizačně připravené (příprava pomůcek, tabule), používané metody a formy práce odpovídaly věku žáků. Nároky na žáky byly přiměřené, průběžná kontrola umožňovala trvalou zpětnou vazbu. Pravidelně opravované a hodnocené jsou i písemné práce v sešitech. Nebyly zaznamenány žádné závažné či terminologické nedostatky. Zaznamenána byla výchova k sebekontrolě, vzájemná úcta učitele a žáků, výjimečně vedení k přesnému vyjadřování, opravování výslovnosti. Ojedinele byly zaznamenány v průběhu sledovaných hodin různé pohybové aktivity a relaxační chvíle. V závěru některých hodin nebyl vždy ponechán dostatečný časový prostor k řádnému ukončení - ke shrnutí učiva a k hodnocení práce žáků.

Matematika

Mezi kladné stránky výuky patřily především pracovní atmosféra a dobré pracovní návyky žáků, byla oceněna práce s chybou, adekvátnost forem a metod. Kladem je vnitřní diferenciaci ve třídě, účelné využívání názorných pomůcek, využití samostatné práce žáků a hodnocení v závěru hodiny. Vhodná motivace a zařazení relaxační chvíle pozitivně ovlivnily pozornost a zájem o další práci. Negativní stránkou je slabá komunikační schopnost žáků.

Pracovní vyučování

Všechny tři hodiny probíhaly v náležitých bezpečnostních a hygienických podmínkách. Jednalo se o konečné hodiny dvou až tříhodinového bloku. Žáci pracovali na závěrečné fázi výrobku, věnovali se úklidu pracovního místa. Náplně hodin, zvolené učební činnosti i struktura hodin sloužila k dosažení výukových cílů. Pokyny učitelů byly z hlediska potřeb žáků jasné, vhodné, srozumitelné. Z celkové úrovně realizace hodin byla patrná úcta a empatie k žákům. Podpora sebeúcty dětí jako kompetentních žáků měla zásadní význam pro vytvoření kladného klimatu třídy.

Přípravný ročník

Sledovaná hodina se vyznačovala především velice kladným vztahem učitelky a romské asistentky k dětem. Zvolené metody a organizace práce byly úměrné věku dětí, respektovaly požadavek přiměřenosti i náročnosti, byl brán zřetel na osobnostní zvláštnosti

jednotlivých dětí. Kladem byla vhodná motivace, časté střídání činností, individuální přístup. Pozitivem byly dobré vědomosti a pracovní návyky dětí, kultura vyjadřování.

Z celkového počtu 14 hospitovaných hodin byly dvě hodnoceny jako vynikající, dvě jako nadprůměrné, sedm bylo spíše nadprůměrných a tři měly průměrnou úroveň.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

K posuzování kvality výsledků učení sloužily při inspekčním šetření výstupy z hospitací a běžné práce žáků. U těch učitelé očekávali především plnění pokynů při řízených činnostech, zaznamenána byla ale také samostatná práce, velké znalosti, disciplinovanost dětí a zájem o učivo. Většina hodin měla charakter opakování a procvičování probraného učiva. Vědomosti, dovednosti a návyky jsou vzhledem k míře postižení jednotlivých žáků převážně na odpovídající úrovni, někteří by mohli dosahovat při pravidelné docházce do školy i podstatně lepších výsledků. Jisté nedostatky jsou vidět v jazykovém projevu a ve slovní zásobě.

V přípravném ročníku byla výuka organizována do bloku, jednotlivé výchovné složky se velmi úzce prolínaly. Vyučovací jednotka nebyla časově limitována, byla přizpůsobena schopnostem a aktuální úrovni koncentrace pozornosti dětí. Významné postavení v odstraňování jazykové bariéry má řečová výchova. Děti jsou vedeny v rámci jednotlivých činností k aktivnímu osvojení hovorové podoby spisovného jazyka českého. Získávají základní dovednosti a vědomosti na základě praktických činností, vykazují vynikající výsledky díky profesionálnímu přístupu a pedagogickým dovednostem paní učitelky.

Žáci jsou průběžně vedeni k dodržování základních mezilidských pravidel a vztahů. Jejich hodnocení mělo většinou pozitivně motivační charakter. Pozorované chování dětí bylo přirozené, kultivované.

Celkově učební výsledky naznačují pozitiva i negativa v rovnováze, na vynikající úrovni jsou u dětí v přípravném ročníku.

6.11. Výroční zpráva

Činnost školy je podrobně popsána ve Výroční zprávě za školní rok 1997/98. Postihuje všechny předepsané oblasti. Inspekci zjištěný stav odpovídá jejímu obsahu. Součástí je přehledná zpráva o hospodaření se stánými prostředky.

Výroční zpráva o činnosti školy a o hospodaření za školní rok 1997/98 obsahuje všechny údaje požadované § 17e, odstavci 2 a 3, zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav. Byla předepsaným způsobem projednána poradou pracovníků školy a předložena školskému úřadu a zřizovateli. Obsahová i formální úroveň výroční zprávy je dobrá.

7 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vzdělávání pracovníků probíhá na základě individuálních aktivit jednotlivých učitelů. Vedením školy je podporována každá aktivita v tomto směru. V současné době studuje jedna učitelka vysokou školu, ředitelka a učitelé se vzdělávají v rámci metodických kurzů a seminářů. V letošním školním roce se zúčastnili těchto akcí s názvem: Problematika záškoláctví, Konflikty a ředitelé, Vazby, souvislosti a odměňování ve školství, Možnosti dokončení vzdělávání mentálně postižených, Komunikační systémy pro těžce mentálně postižené, Organizace a metody práce v pomocné škole.

Průběžně je doplňována odbornou literaturou učitelská knihovna, všem pedagogům je přístupná.

Profesní aktivity učitelů mají pozitivní vliv na kvalitu jejich práce ve škole, jsou vedením podporovány. Péče o další vzdělávání má průměrnou úroveň.

ZÁVĚRY

Materiálně technické a personální podmínky výuky jsou velmi dobré, umožňují plnit vzdělávací program bez omezení. Sledovaná vzdělávací činnost vykazovala dílčí pozitiva nad běžnou úroveň. Inspekce oceňuje zajištění nadstandardní péče o děti přípravného ročníku a tělesně postiženou dívku, snahu o zlepšování komunikace školy s rodinou zřízením funkce romských asistentek..

Porušení právních předpisů nebylo zaznamenáno.

Pro výkon inspekce byly vytvořeny optimální podmínky.

razítko

Podpisy inspektorů: Mgr. Jiřina Veselá v. r.

V Kolíně dne 23. dubna 1999

Přílohy: Nejsou

Inspekční zprávu jsem převzala dne 19. května 1999

razítko

Podpis ředitelky školy: Jalůvková v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Mělník	Osobně 28. 5. 99	-
Školský úřad: Mělník	Osobně 28. 5. 99	-
Rada školy: Nezřízena	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	Bez připomínek